

rationem habeat, unde distantias illas, à Ricciolo ex hypothefibus Astronomorum quorundam Copernici Systema fequentium, collectas (etiã quoad proximiores stellas, ingentes nimis videantur) quoad remotiores tamen non superfluas, verum etiam insufficientes denique esse.

Spatium seu Coelum inter Saturnum & Fixas nimis Vastum non est.

Itaque non est, quod Ptolemaici & Tychonici tam valde mirentur, quod Copernicani inter Saturnum & Fixas ut & inter Fixas invicem, Vastum quoddam ac illorum sententiã absurdè vacuum stellis spatium venditent: mirentur potius quod ipsi, omnes stellas Fixas in unam tantummodo Sphæram collocent, & extra illam, non quidem vastum spatium inane, sed infinitum (scilicet Aristotelicum illud Imaginarium) statuunt.

Dijudicandum itaq; aliis relinquemus:

An magis rationale, Stellas in unam Sphæram redigere aut in spatium quod extra, dispargere?

An magis absurdè statutum sit, tot innumerabilia corpora lucentia & ingentia, acervatim in unam Sphæram redigere & Spatium illud quod extra infinitum se protendit, inane relinquere? An vero unicuique istorum, pro diffusionem Luminis & caloris undiquaque, tantum spatii assignare quantum præterpropter est inter Solem & unam vel alteram stellam ei proximior? Cui enim rei conduce- ret Spatium illud imaginarium infinitum & illud inane relinqui? Contra verò imperceptibilem multitudinem corporum immanium atque fulgentium in unam Sphæram coarctare, quorum tamen natura est Lumen suum per multas miliarium myriades circumcirca dispergere.

Ac etiã si unicuique horum corporum à Copernicanis tam vastum assignetur spatium, proinde tamen non respiciendum illud est tanquam inutile vacuum: sed quod Divinæ Immensitati ita placuerit, ad majorem ejus gloriam, has creaturas adeo distitè locare, ut quælibet ad vastum suum circumstans Spatium, quasi atomus sit comparanda. Et sicut omnium in mundo viventium natura est, semper ampliorem locum quærendi: ac sicut omnes qui inter se sunt ejusdem generis, vicinum aliquem habere & eò usque dum illum reperiant se dilatare desiderant (uti ex. gr. videmus: nullum agricolam vel rusticum, qui non habeat accolam vel vicinum; nullum pagum ad cujus fines non sit alius situs; nullum civem cui non sit cum alio vel pluribus vicinitas; nullam civitatem quæ non finitimam respiciat; nec Principem vel Regem, qui non respectum habeat ad alium Principem vel Regem proximum. Atque sic semper quilibet & quodlibet, illud quod est sui generis & similis conditionis, respicit, aut amicitia aut odio vel invidia prosequitur, simulque gestit sese nobiliorem vel eminentiorem præbere) eodem quoque modo credendum, quodlibet horum cælestium corporum, sese Effluviis suis longè ac latè usque ad confinia alia sui generis, extendere & virtutes suas ad invicem ejaculari, atque ita inter se pro cujusvis conditione, naturâ, quantitate, qualitate, &c. agere, convenire, correspondere, influere, benè vel malè adspicere, &c.

Astrorum Effluvia ac influentia, Spatium intermedium, non inutile relinquunt.

Velle suum cuique est, ut se erga sui simile nobiliorem, excellentioremque aut eminentiorem præbeat.

Planeta est Planeta vicinus, Stella Fixa autem Fixa.

CAPUT II.

De Magnitudine & Multitudine Stellarum.

IN genere de Stellarum Magnitudine sciendum, nihil quoque certi tradi posse; Fundamenta enim hujus scientiæ præprimis in eò consistunt, ut Distantiæ earum certæ sint cognitæ, & ut certè sumantur ac exquisitè singularum Diametri; Nisi enim hæc duo principia constant, ruent omnia; unde si mutemus distantias, alia quoque erit corporum quantitas.

Quæ verò de hac re communior sit Astronomorum sententia atque scientia, ex lib. 1. cap. 30. constat; ubi simul videre est quomodo à se differant, qualesve errores committant, ita ut quidam Stellas primæ magnitudinis (inter quos est Tycho Braheus) saltem 45 vicibus majores Terrâ; quidam eas (inter quos Ricciolus) 5355 vicibus majores Terrâ pronuncient: & quod Ricciolus ex

In determinanda Stellarum Magnitudine, Astronomi valde differunt.

ex